

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja

Druk nr 58

Warszawa, 22 listopada 2023 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 111 ust.1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej art. 136a regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt uchwały:

- w sprawie powołania Komisji Śledczej do zbadania legalności, prawidłowości oraz celowości działań podjętych w celu przygotowania i przeprowadzenia wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2020 roku w formie głosowania korespondencyjnego.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem uchwały upoważniamy pana posła Jana Grabca.

(-) Piotr Adamowicz; (-) Bartosz Arłukowicz; (-) Urszula Augustyn; (-) Sylwia Bielawska; (-) Mateusz Bochenek; (-) Krzysztof Bojarski; (-) Piotr Borys; (-) Marcin Bosacki; (-) Borys Budka; (-) Marek Jan Chmielewski; (-) Janusz Cichoń; (-) Zofia Czernow; (-) Robert Dowhan; (-) Joanna Frydrych; (-) Konrad Frysztak; (-) Patryk Gabriel; (-) Krzysztof Gadowski; (-) Aleksandra Gajewska; (-) Kinga Gajewska; (-) Zdzisław Gawlik; (-) Elżbieta Gelert; (-) Włodzisław Giziński; (-) Tomasz Głogowski; (-) Piotr Głowski; (-) Marta Golbik; (-) Krzysztof Grabczuk; (-) Jan Grabiec; (-) Małgorzata Gromadzka; (-) Marek Gzik; (-) Krzysztof Habura; (-) Agnieszka Hanajczyk; (-) Iwona Hartwich; (-) Marek Tomasz Hok; (-) Łukasz Horbatowski; (-) Maria Małgorzata Janyska; (-) Patryk Jaskulski; (-) Dariusz

Joński; (-) Marcin Józefaciuk; (-) Piotr Kandyba; (-) Jacek Karnowski; (-) Iwona Karolewska; (-) Katarzyna Kierzek-Koperska; (-) Ewa Kołodziej; (-) Magdalena Małgorzata Kołodziejczak; (-) Michał Kołodziejczak; (-) Zbigniew Konwiński; (-) Tomasz Kostuś; (-) Paweł Kowal; (-) Iwona Maria Kozłowska; (-) Michał Krawczyk; (-) Robert Kropiwnicki; (-) Wojciech Król; (-) Adam Krzemiński; (-) Henryka Krzywonos-Strycharska; (-) Maciej Lasek; (-) Gabriela Lenartowicz; (-) Izabela Leszczyna; (-) Katarzyna Anna Lubnauer; (-) Artur Jarosław Łacki; (-) Alicja Łepkowska-Gołaś; (-) Dorota Łoboda; (-) Arkadiusz Marchewka; (-) Jagna Marczułajtis-Walczak; (-) Dorota Marek; (-) Rajmund Miller; (-) Izabela Katarzyna Mrzygłocka; (-) Arkadiusz Myrcha; (-) Grzegorz Bernard Napieralski; (-) Małgorzata Niemczyk; (-) Jolanta Niezgodzka; (-) Sławomir Nitras; (-) Tomasz Piotr Nowak; (-) Mirosława Nykiel; (-) Marzena Okła-Drewnowicz; (-) Katarzyna Osos; (-) Paweł Papke; (-) Karolina Pawliczak; (-) Małgorzata Pępek; (-) Katarzyna Maria Piekarska; (-) Lucjan Marek Pietrzczyk; (-) Kazimierz Plocke; (-) Elżbieta Anna Polak; (-) Agnieszka Pomaska; (-) Jacek Protas; (-) Jakub Rutnicki; (-) Wojciech Saługa; (-) Krystyna Sibińska; (-) Rafał Siemaszko; (-) Tomasz Siemoniak; (-) Krystyna Skowrońska; (-) Anna Sobolak; (-) Marek Sowa; (-) Paweł Suski; (-) Michał Szczerba; (-) Adam Szłapka; (-) Henryk Szopiński; (-) Krystyna Szumilas; (-) Łukasz Ściebiorowski; (-) Apoloniusz Tajner; (-) Cezary Tomczyk; (-) Jarosław Urbaniak; (-) Marta Wcisło; (-) Monika Wielichowska; (-) Aleksandra Karolina Wiśniewska; (-) Adrian Witczak; (-) Anna Wojciechowska; (-) Bogusław Wołoszański; (-) Maciej Wróbel; (-) Bogdan Andrzej Zdrojewski; (-) Witold Zembaczyński; (-) Urszula Sara Zielińska.

UCHWAŁA
Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
z dnia 2023 r.
w sprawie powołania Komisji Śledczej do zbadania legalności,
prawidłowości oraz celowości działań podjętych w celu
przygotowania i przeprowadzenia wyborów Prezydenta
Rzeczypospolitej Polskiej w 2020 roku w formie głosowania
korespondencyjnego

Na podstawie art. 111 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 1 i 2 ustawy z dnia 21 stycznia 1999 r. o sejmowej komisji śledczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1024) Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uchwala, co następuje:

Art. 1. 1. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej powołuje Komisję Śledczą do zbadania legalności, prawidłowości oraz celowości działań podjętych w celu przygotowania i przeprowadzenia wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2020 roku w formie głosowania korespondencyjnego zwaną dalej „Komisją”.

2. Przez działania podjęte w celu przygotowania i przeprowadzenia wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2020 r. w formie głosowania korespondencyjnego należy rozumieć w szczególności:

- 1) opracowanie, przyjęcie przez Radę Ministrów oraz wniesienie do Sejmu rządowego projektu ustawy o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (druki nr 330, 332 i 332-A Sejmu IX kadencji);
- 2) rozpatrzenie przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej i jego organy rządowego projektu ustawy o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (druki nr 330, 324 i 332 Sejmu IX kadencji), w tym prace sejmowej Komisji Finansów Publicznych nad wskazanym projektem ustawy;
- 3) działania podejmowane przez członków Rady Ministrów w związku z przygotowaniem i przeprowadzeniem wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2020 r., w tym polecenia wydawane spółkom prawa handlowego;

- 4) realizowanie przez podmioty, do których kierowane były polecenia członków Rady Ministrów tych poleceń, w szczególności poleceń wydanych przez Prezesa Rady Ministrów spółkom prawa handlowego: Poczta Polska S.A., KRS 0000334972 oraz Polska Wytwórnia Papierów Wartościowych S.A., KRS 0000062594;
- 5) przygotowanie przez organy administracji publicznej innych aktów prawnych, decyzji, poleceń lub postanowień w związku z przygotowaniem i przeprowadzeniem wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2020 r. w formie głosowania korespondencyjnego.

Art. 2. Do zakresu działania Komisji należy:

- 1) zbadanie i ocena legalności, prawidłowości oraz celowości działań podjętych w celu przygotowania i przeprowadzenia wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2020 r. w formie głosowania korespondencyjnego, w szczególności działań podjętych przez członków Rady Ministrów, w tym Prezesa Rady Ministrów Mateusza Morawieckiego oraz Wiceprezesa Rady Ministrów, Ministra Aktywów Państwowych Jacka Sasina i podległych im osób;
- 2) ustalenie czy przeprowadzenie wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2020 r. w formie głosowania korespondencyjnego w czasie trwania pandemii COVID-19, mogło spowodować niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia wielu osób powodując zagrożenie epidemiologiczne lub szerzenie się choroby zakaźnej;
- 3) ustalenie, czy działania podejmowane w celu przygotowania i przeprowadzenia wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2020 r. w formie głosowania korespondencyjnego doprowadziły do niekorzystnego rozporządzenia środkami publicznymi lub innymi lub niekorzystnego gospodarowania mieniem Skarbu Państwa lub mieniem innych osób prawnych.

Art. 3. W skład Komisji Śledczej wchodzi 11 posłów.

Art. 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

W dniu 7 kwietnia 2020 r. został wniesiony do Sejmu rządowy projekt ustawy o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (druk nr 330). Zgodnie z art. 1 ww. projektu ustawa określała zasady, warunki oraz tryb oferowania przedsiębiorcom, na zasadach rynkowych, wsparcia niezbędnego dla utrzymania i kontynuacji prowadzonej działalności gospodarczej, zagrożonej na skutek ekonomicznych następstw dla przedsiębiorcy, wynikających z wprowadzonych na podstawie odrębnych przepisów zakazów oraz ograniczeń w celu zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania zakażenia wirusem SARS-CoV-2 oraz rozprzestrzeniania się choroby wywołanej tym wirusem (COVID-19).

W dniu 8 kwietnia 2020 r. podczas posiedzenia sejmowej Komisji Finansów Publicznych, po godzinie 21:00, członkowie Klubu Parlamentarnego Prawo i Sprawiedliwość zgłosili poprawkę nr 75 do rządowego projektu ustawy o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (druki nr 330, 324 i 332), zgodnie z którą „W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii przy przeprowadzaniu wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2019 r. poz. 684 i 1504 oraz z 2020 r. poz. 568) w zakresie:

- 1) podawania w formie obwieszczenia do wiadomości wyborców informacji, o których mowa w art. 16 § 1;
- 2) wydawania zaświadczeń o prawie do głosowania;
- 3) przekazywania wyborcom informacji, o których mowa w art. 37d § 1;
- 4) głosowania korespondencyjnego, o którym mowa w art. 53a;
- 5) głosowania przez pełnomocnika;
- 6) ustalania przez Państwową Komisję Wyborczą wzoru karty do głosowania i zarządzania przez nią druku tych kart.”.

Poprawka, po wydaniu pozytywnej opinii przedstawiciela Rady Ministrów, głosami posłów Klubu Parlamentarnego Prawo i Sprawiedliwość została dodana

do projektu ustawy z dnia 9 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2, jako przepis art. 100.

Zakres przedmiotowy rzeczzonego projektu ustawy, który dotyczy wsparcia udzielanego przedsiębiorcom poszkodowanym w wyniku pandemii COVID-19 w zestawieniu z treścią art. 100 tejże ustawy, który wyłącza stosowanie niektórych przepisów Kodeksu wyborczego, a także sposób dodania tego przepisu do ustawy, mogą wskazywać na podstępne, celowe działanie w celu przeszkadzania sporządzaniu dokumentów wyborczych w postaci kart do głosowania.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 15 września 2020 r. (sygn. akt VII SA/Wa 992/20) stwierdził nieważność decyzji Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 kwietnia 2020 r. w przedmiocie polecenia Poczcie Polskiej S. A. realizacji działań w zakresie przeciwdziałania COVID-19 zmierzających do przygotowania i przeprowadzenia wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2020 roku w trybie korespondencyjnym. W w/w wyroku Sąd stwierdził iż zostały spełnione okoliczności określone w art. 156 § 1 pkt 2 Kodeksu postępowania administracyjnego. Oznacza to, że zaskarżona decyzja została wydana z rażącym naruszeniem prawa lub bez podstawy prawnej. *„W ocenie Sądu zaskarżona decyzja naruszała także art. 127 ust 1 Konstytucji RP, albowiem nie gwarantowała wyborcom przeprowadzenia wyborów powszechnych, równych, bezpośrednich i odbywających się w głosowaniu tajnym, naruszała także art. 7 Konstytucji R.P., art. 6 Kodeksu postępowania administracyjnego oraz art. 5 ustawy z dnia 8 sierpnia 1966 r. o Radzie Ministrów.”¹.*

Komisja śledcza powinna także zbadać, czy działania zmierzające do organizacji tychże wyborów mogły spowodować niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia wielu osób powodując zagrożenie epidemiologiczne lub szerzenie się choroby zakaźnej.

Wyżej opisane działania podejmowane były pomimo negatywnych opinii wirusologów oraz specjalistów ds. chorób zakaźnych w sprawie organizacji wyborów w formie głosowania korespondencyjnego w szczycie epidemii koronawirusa. Dr Tomasz Dzieciatkowski, wirusolog z Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego,

¹ <https://bip.warszawa.wsa.gov.pl/1032/komunikat-w-sprawie-o-sygn-akt-vii-sawa-99220.html>

w programie "Onet Rano" wyemitowanym w dniu 1 kwietnia 2020 r. stwierdził, iż: *„Należy przyjąć, że wirus utrzymuje się na papierze przez dobę. Wybory korespondencyjne są też nieporozumieniem. W jakiś sposób trzeba liczyć te wszystkie głosy i jestem zdecydowanym zwolennikiem przesunięcia terminu wyborów. (...) A dlaczego mamy narażać potencjalnie listonosza, czy sąsiada na konsekwencje zakażenia koronawirusem? Dalej apeluję: przesunijmy wybory.”*²

W audycji radia tok.fm prof. Włodzimierz Gut pytany o organizację wyborów stwierdził, że *„Wszystkie zbiorowiska ludzkie sprzyjają rozprzestrzenianiu się epidemii. Jeśli narażają chociaż małą grupę osób, to wybory nie mają sensu”*³.

Z kolei prof. Krzysztof Simon, specjalista ds. chorób zakaźnych, podkreślił, że *„myślący, nastawieni propublicznie i proobywatelsko Polacy mają teraz zupełnie inne problemy niż wybory kogokolwiek. Namawianie, by odbyły się teraz, jest antypolskie. I nieważne, w jakiej formie, bo przecież nie to powinno być teraz naszym priorytetem. Zresztą nie było żadnej kampanii wyborczej, więc kogo my mamy wybierać. Teraz politycy powinni zadbać o zdrowie obywateli, a nie analizować możliwość wysłania ich na zagładę do urn wyborczych. (...) Nawet tamtejszy rząd, a Etiopia nie jest przecież idealnym krajem, jeżeli chodzi o demokrację, przełożył wybory, by zadbać o interesy swoich obywateli. A tam nie ma nawet tak dużej liczby zakażeń. Może więc weźmy przykład z Etiopii, w której politycy potrafili się dogadać i je przełożyć (...) Pomysł, by odbyły się one teraz, jest absurdalny i nieważne, w jakiej formie zostaną one zorganizowane. Gdyby ktoś je chciał organizować teraz, to listonoszy trzeba byłoby wyposażyć w odpowiednie środki ochrony osobistej, tak samo tych, którzy liczyliby głosy. To wydaje mi się jednak zupełnie nierealne. Niczego takiego nie powinno się robić tak nagle.”*⁴

² <https://wiadomosci.onet.pl/tylko-w-onecie/dzieciatkowski-wybory-korespondencyjne-wirus-zostaje-na-papierze-przez-dobe/2y7sgt5>

³ Cytat za: <https://serwisy.gazetaprawna.pl/zdrowie/artykuly/1466097,koronawirus-w-polsce-matury-wybory-prof-gut.html>

⁴ Cytat za: <https://wroclaw.wyborcza.pl/wroclaw/7,35771,25849672,prof-simon-nawet-w-etiopii-ktora-nie-slynie-z-demokracji.html>

Komisja śledcza powinna także zbadać, czy organizacja oraz przygotowanie tychże wyborów doprowadziły do niekorzystnego rozporządzenia finansami Skarbu Państwa.

Wobec bierności organów i instytucji publicznych w zakresie opisanych powyżej nieprawidłowości niezbędne jest powołanie Komisji Śledczej.